

ZARZĄDZENIE

Dnia 15 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w przedmiocie wniosku skazanego **A.K.** o wznowienie z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonych postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2024 r., sygn. akt I KK 192/24, o oddaleniu kasacji obrońców skazanego jako oczywiście bezzasadnych, na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. zarządził:

- 1. stwierdzić niedopuszczalność wznowienia postępowania z urzędu;**
- 2. odpis zarządzenia wraz z pouczeniem o jego niezaskarżalności doręczyć skazanemu.**

UZASADNIENIE

W dniu 2 października 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo procesowe skazanego A.K. z dnia 22 września 2025 r. „sygnalizujące zaistnienie przyczyn wznowienia postępowania w sprawie zakończonej orzeczeniem Sądu Najwyższego oddalającym kasację jako oczywiście bezzasadną wraz z wnioskiem o wstrzymanie wykonania kary”.

Pismo to stanowiło w istocie sygnalizację wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonych postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2024 r., sygn. akt I KK 192/24, o oddaleniu kasacji obrońców skazanego jako oczywiście bezzasadnych, z uwagi na nie rozpoznanie „w trybie kasacji” zaistniałego w ramach postępowania odwoławczego przed Sądem

Apelacyjnym we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt II AKa 82/20 uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającego na „nienależytej obsadzie Sądu Apelacyjnego ze względu na obecność w jego składzie osób nieuprawnionych do orzekania, a mianowicie powołanych na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, co prowadziło do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności” w zakresie wskazanym w wyroku TSUE C-225/22 z dnia 4 września 2025 r. W jego uzasadnieniu skazany wskazał m. in., że w toku postępowania kasacyjnego w sprawie I KK 192/24 poza granicami zarzutów kasacyjnych sygnalizował istnienie bezzwzględnych przyczyn odwoławczych, ale żadne z zasygnalizowanych uchybień nie zostało w zakresie wytyczonym art. 536 k.p.k. rozważone i rozpoznane przez Sąd Najwyższy, który to ostatecznie oddalił kasacje jako oczywiście bezzasadne i nie wypowiedział się w kwestii sygnalizowanych uchybień. Nie zostało to odnotowane w protokole rozprawy kasacyjnej i nie znalazło odzwierciedlenia w motywacyjnej części postanowienia oddalającego kasacje (art. 542 § 4 k.p.k.).

W związku z powyższym skazany wniósł o wznowienie postępowania w sprawie i uchylenie w całości: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2024 r., sygn. akt I KK 192/24 (mylnie oznaczonego przez skazanego jako „wyrok”) oraz wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2022 r., sygn. akt II AKa 82/20 i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania (*pkt 1*), a także wstrzymanie wykonania względem niego wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 28 lutego 2019 r., sygn. akt III K 95/15, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2022 r., sygn. akt II AKa 82/20 - w odniesieniu do wymierzonej kary pozbawienia wolności na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. (*pkt 2*). Jednocześnie poinformował o wniesieniu skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (postępowanie ze skargi toczy się

przeciwko Polsce pod sygnaturą 10227/25), której zarzuty dotyczą również nienależytej obsady Sądu drugiej instancji orzekającego jego w sprawie (k. 2-10).

Pismo to zostało zarejestrowane w repertorium „KO” pod sygn. I KO 118/25 jako wniosek sygnalizacyjny (k. 2 i k. 12). Wprawdzie w zarządzeniu na k. 2 po słowach „wniosek sygnalizacyjny” w nawiasie wskazano sygnaturę sprawy toczącej się w postępowaniu odwoławczym „(II AKa 82/20)”, jednak jak już wyżej wskazano, tytuł przedmiotowego pisma procesowego skazanego, jego treść, szczególnie treść jego uzasadnienia i sformułowane wnioski, wskazują na sygnalizację potrzeby wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 542 § 3 k.p.k. uchybienia ujęte w art. 439 § 1 k.p.k. stanowią przyczyny wznowienia postępowania karnego z urzędu, przy czym wznowienie postępowania jedynie z powodów określonych w art. 439 § 1 pkt 9 - 11 k.p.k. może nastąpić tylko na korzyść skazanego. W przedmiotowej sprawie stwierdzić należy brak podstaw do podjęcia działań z urzędu przez Sąd Najwyższy w przedmiocie wznowienia postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2024 r., sygn. akt I KK 192/24. Instytucja wznowienia postępowania dotyczy bowiem postępowania sądowego rozstrzygającego w zakresie odpowiedzialności karnej oskarżonego. Tymczasem postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2024 r., sygn. akt I KK 192/24, o oddaleniu kasacji obrońców skazanego A.K. jako oczywiście bezzasadnych, nie jest prawomocnym orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe w zakresie odnoszącym się do jego odpowiedzialności karnej. Takim orzeczeniem jest - pierwotny w stosunku do niego - wyrok skazujący Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 28 lutego 2019 r., sygn. akt III K 95/15, zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 17 stycznia 2022 r., sygn. akt II AKa 82/20, od którego obrońcy skazanego wnieśli kasację.

Jak podkreślono w uchwale Pełnego Składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2000 r., sygn. akt I KZP 37/2000, zam. OSNKW 2000, z. 9 -

10, poz. 78, oddalenie kasacji jest jakościowo czymś zupełnie odmiennym niż utrzymanie zaskarżonego orzeczenia w mocy. Oddalając kasację sąd orzeka jedynie o niezasadności wniesionej skargi kasacyjnej, nie wkracza zaś w żadnym zakresie w sferę, w której wyrok kończący postępowanie, korzysta już z powagi rzeczy osądzonej. W uchwale tej wskazano, że z istoty postępowania kasacyjnego wynika, iż nie jest też ono postępowaniem zmierzającym do rozstrzygnięcia "o zasadności oskarżenia wniesionego w sprawie karnej" w rozumieniu art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, lecz postępowaniem zmierzającym do zbadania zasadności tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest kasacja, wniesionego już po prawomocnym zakończeniu postępowania.

W licznych judykatach Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że niedopuszczalny z mocy ustawy jest wniosek o wznowienie postępowania kasacyjnego, gdyż orzeczenie Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w rozumieniu art. 544 § 2 k.p.k. w zw. z art. 540 § 1 *in princ.* k.p.k. Jest natomiast takim orzeczeniem wydane przez Sąd Najwyższy, po uchyleniu w wyniku kasacji prawomocnego wyroku, orzeczenie następcze o umorzeniu postępowania lub o uniewinnieniu oskarżonego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 kwietnia 2001 r., sygn. akt III KO 53/99, OSNKW 2001, z. 7 - 8, poz. 67, z dnia 27 czerwca 2001 r., III KO 115/00, OSNKW 2001, z. 9 - 10, poz. 83, z dnia 25 listopada 2010 r., sygn. akt V KO 87/10 i powołane w nim orzeczenia, zam. R - OSNKW 2010, poz. 2369, z dnia 19 sierpnia 2015 r., sygn. akt IV KO 46/15, OSNKW 2015, z. 12, poz. 104, a także postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2023 r., sygn. akt I KZP 17/22, Legalis).

W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, zam. OSNKW 2005, z. 6, poz. 48, wyrażono pogląd, że w postępowaniu o wznowienie postępowania, istnieje zawsze możliwość wykorzystania inicjatywy stron w celu usunięcia rzeczywistych uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Pełne zastosowanie znajduje tu instytucja przewidziana w art. 9 § 2 k.p.k., umożliwiającą stronie wystąpienie z wnioskiem

(sygnalizacją) o dokonanie czynności z urzędu. Ta inicjatywa, w razie potwierdzenia zaistnienia wskazanego uchybienia, może prowadzić do wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, zaś w braku zaistnienia uchybienia skutkującego obowiązkiem wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, nie wymaga wydania orzeczenia stwierdzającego, że wskazywana w sygnalizacji usterka nie występuje. Wolno poprzestać wówczas nawet na samym poinformowaniu stron o braku podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu. Dopuszczalne jest jednak — także — wydanie decyzji o braku prawnych podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu w formie niezaskarżalnego zarządzenia, co uznano za stosowne w niniejszym przypadku.

Treść zarządzenia czyniła zbędnym wypowiedanie się w przedmiocie postulowanego przez skazanego wstrzymania wykonania orzeczenia (mylnie oznaczonego przez skazanego jako „wstrzymania wykonania kary”) wydanego w sprawie (art. 532 § 1 k.p.k.).

[WB]

[a.ł]